

Sygn. akt VII U 2270/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st. sekr. sądowy Ala Pilewska-Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2014 r. w Gdańsku

sprawy H. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 20 września 2013 r. nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonemu H. Ł. prawo do emerytury od 01 sierpnia 2013 roku,
2. stwierdza, iż pozwany nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VII U 2270/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu H. Ł. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm.), dalej: ustawa, w postaci braku 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Pozwany organ rentowy wskazał, iż do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu od dnia 19 września 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1988 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. na stanowisku spawacza, bowiem z przedłożonych list płac wynika, iż – oprócz pracy w zbrojarza w warunkach szczególnych – wykonywał on jednocześnie pracę instruktora nauki zawodu, zatem brak jest podstaw do przyjęcia, iż pracę w warunkach szczególnych wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (k. 65 akt rentowych).

Odwołanie z dnia 25 września 2013 r. od powyższej decyzji pozwanego organu rentowego wniósł ubezpieczony H. Ł., wnosząc o jej zmianę oraz przyznanie wnioskowanego świadczenia. Ubezpieczony wskazał, iż w zakładzie pracy jako instruktor nauki zawodu miał nadal obowiązek pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych (k. 2 akt sprawy).

W odpowiedzi z dnia 24 października 2013 r. na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w spornej decyzji (k. 3 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony H. Ł., urodzony dnia (...), z zawodu zbrojarz betoniarz, w dniu 05 maja 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Wymagany wiek 60 lat ubezpieczony ukończył w 04 sierpnia 2010 r. Ubezpieczony pozostaje w stosunku pracy, zatrudniony od dnia 01 grudnia 1993 r. w (...) Budownictwo sp. z o.o. S.K.A. w G. na stanowisku zbrojarza.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek ubezpieczonego o emeryturę – k. 20-23 akt pozwanego, świadectwo pracy z dnia 10 kwietnia 2013 r. – k. 7 akt pozwanego

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. staż sumaryczny 29 lat, 11 miesięcy i 16 dni, w tym 28 lat, 9 miesięcy i 26 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 1 miesiąc i 20 dni okresów nieskładkowych, jednakże nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 1 rok, 6 miesięcy i 19 dni.

Na skutek przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego uznać należało jednak, iż ubezpieczony łącznie udowodnił przeszło 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

dowód: karta przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego – k. 64 akt pozwanego

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 20 września 2013 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonemu H. Ł. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 20 września 2013 r. – k. 65 akt pozwanego

W okresie od dnia 01 września 1966 r. do dnia 11 stycznia 1971 r. ubezpieczony H. Ł. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym na stanowisku zbrojarza. W okresie od dnia 25 czerwca 1968 r. do dnia 31 sierpnia 1969 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych prace zbrojarskie i betoniarskie.

Od dnia 01 września 1966 r. wnioskodawca został zatrudniony w zakładzie pracy w celu nauki zawodu, będąc jednocześnie uczniem Zasadniczej Szkoły(...)G. Zjednoczenia Budownictwa w E. Filia w K.. Szkołę powyższą wnioskodawca ukończył w czerwcu 1968 r.

Od dnia 25 czerwca 1968 r. do dnia 31 sierpnia 1969 r. ubezpieczony wykonywał prace zbrojarskie i betoniarskie. Początkowo zatrudniony był on w Zakładzie (...) w G. – gdzie zajmował się przygotowywaniem elementów zbrojenia, wykorzystywanych następnie na konkretnych budowach prowadzonych przez pracodawcę.

Od września 1969 r. skarżącemu w zakresie 4 dni w tygodniu obniżono dzienny wymiar czasu pracy do 7 godzin dziennie w związku z nauką w Liceum Ogólnokształcącym (...)w G. (szkoła wieczorowa). Do szkoły tej ubezpieczony uczęszczał w okresie od 1 września 1969 r. do 10 października 1969 r.

W czasie tego zatrudnienia ubezpieczony był kierowany do prac zastępczych w styczniu i lutym 1970 r.

W okresie od dnia 23 marca 1970 r. do dnia 22 kwietnia 1970 r. ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego (bezpośrednio przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej, po której rozwiązał stosunek pracy z pracodawcą).

dowód: świadectwo pracy z dnia 11 stycznia 1971 r. – k. 4 akt kapitałowych i k. 6 akt pozwanego, akta osobowe – koperta na k. 17 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego oraz świadka J. K. (1) – protokół skrócony k. 38-44 akt sprawy, protokół elektroniczny k. 45 akt sprawy, zaświadczenie k. 60 akt sprawy

W okresie od dnia 19 września 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1988 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. na stanowisku zbrojarza betoniarsza oraz instruktora praktycznej nauki zawodu. W powyższym okresie (za wyjątkiem wyjazdu eksportowego w 1982 r.) ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych prace zbrojarskie i betoniarskie lub prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości.

Początkowo przez kilka miesięcy wnioskodawca został zatrudniony w zakładzie jako monter elementów żelbetowych na wysokości. Zajmował się wykonywaniem zbrojenia i stawianiem elementów konstrukcji żelbetowych, na wysokości od parteru do 5 piętra.

Identyczne prace wnioskodawca wykonywał uprzednio w (...) S.A. w G., w którym był zatrudniony w okresie od dnia 01 października 1971 r. do dnia 05 maja 1973 r. na stanowisku montażysty – który to okres w zaskarżonej decyzji był niesporny i który pozwany organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Następnie wnioskodawcy przydzielono do wykonywania typowe prace zbrojarsko betoniarskie, m.in. na budowie w G.-Złotej K. oraz w G.. Wnioskodawca zajmował się przede wszystkim zbrojeniem, jeżeli jednak pozwalał na to czas – wykonywał także betonowanie.

Od dnia 01 maja 1976 r. ubezpieczony otrzymał obowiązki instruktora praktycznej nauki zawodu, w ramach których odpowiadał za wykształcenie i przeszkolenie uczniów do wykonywania czynności w jego wyuczonym zawodzie tj. zbrojarza betoniarsza. W roku szkolnym 1977/1978 ubezpieczony szkolił 7 junaków Ochotniczego Hufca Pracy w ramach I roku nauki oraz 5 junaków Ochotniczego Hufca Pracy w ramach II roku nauki. W roku szkolnym 1979/1980 ubezpieczony szkolił 4 junaków Ochotniczego Hufca Pracy w ramach I roku nauki oraz 6 junaków Ochotniczego Hufca Pracy w ramach II roku nauki. Pracę instruktora wnioskodawca wykonywał do momentu wyjazdów eksportowych – po powrocie do kraju w 1983 r. nie istniała już bowiem szkoła przyzakładowa.

Odpowiadał on za realizowanie programu praktycznej nauki zawodu, osobiście wykonywał każdy nowy temat w ramach programu praktycznej nauki zawodu w obecności uczniów i junaków z dokładnym omówieniem, przyjmował dla uczniów i junaków zlecenia robocze z opisem robót do wykonania, zapewniał sprzęt i narzędzia do pracy uczniom oraz odpowiadał za rytmiczną dostawę materiałów. Nadzorował ubezpieczony również przebieg wykonywanych przez uczniów prac, organizując całokształt tychże prac.

W praktyce wnioskodawca cały czas wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych – pokazywał uczniom bowiem, jak wykonywać poszczególne czynności, de facto przez 8 godzin pracując w ten sposób z uczniami. W zakresie obowiązków instruktora po godzinach pracy (wykonywanej w godzinach 7:00-15:00) zajmował się – wraz z kierownikiem – pracami administracyjnymi dotyczącymi uczniów: wystawianiem ocen, ustalaniem ich godzin pracy. Dokumentacją kadrową uczniów zajmowała się – na podstawie osobnej umowy – pracownica działu spraw pracowniczych pracodawcy D. B..

Wnioskodawca w czasie zatrudnienia u w/w pracodawcy podnosił swoje kwalifikacje zawodowe – w dniu 16 listopada 1979 r. ubezpieczony zdał egzamin kwalifikacyjny i uzyskał tytuł mistrza w specjalności zbrojarza.

W ramach zatrudnienia u w/w pracodawcy i na podstawie jego skierowania wnioskodawca trzykrotnie wyjeżdżał za granicę w celu wykonywania pracy eksportowej na W. .

Pierwszy taki wyjazd miał miejsce w okresie od dnia 17 sierpnia 1981 r. do dnia 31 grudnia 1981 r. (wraz z A. R.), następny w okresie od dnia 24 marca 1982 r. do dnia 30 czerwca 1982 r., ostatni zaś od dnia 03 stycznia 1983 r. do dnia 31 marca 1983 r. (wraz z A. B.).

Na budowach eksportowych wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace zbrojarsko-betoniarzkie, pracując w grupie łącznie ok. 10 pracowników.

W umowach o pracę na tych budowach pracodawca różnie określał rodzaj wykonywanej pracy, bowiem tylko pierwsza z umów wskazywała na pracę betoniarza, druga na pracę malarza, a trzecia – pomocy murarza. Analogiczne zapisy, nie odzwierciedlające faktycznie wykonywanej pracy, posiadali w swoich umowach także inni pracownicy. Faktycznie pracowali oni za granicą w takich samych zawodach, w jakich pracowali w Polsce – w wypadku ubezpieczonego: jako zbrojarz betoniarz. Zapotrzebowanie na budowach eksportowych dotyczyło konkretnych pracowników z danej grupy zawodowej, chodziło o specjalistów wysokiej klasy z uprawnieniami mistrzowskimi.

Z dniem 17 sierpnia 1981 r. wnioskodawca otrzymał obowiązki brygadzysty na okres wykonywania pracy na budowie eksportowej w B. (Węgry), nadzorując w ramach brygady ok. 10 osób.

dowód: świadectwo pracy z dnia 01 sierpnia 1988 r. – w aktach osobowych, akta osobowe – koperta na k. 48 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego oraz świadków J. K. (2), D. B., L. B., S. D., A. Ż. – protokół skrócony k. 38-44 akt sprawy, protokół elektroniczny k. 45 akt sprawy, zeznania świadków A. B. i A. R. – protokół skrócony k. 62-64 akt sprawy, protokół elektroniczny k. 65 akt sprawy, kopie kartotek zarobkowych – koszulka na k. 17 akt kapitałowych

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu, oraz aktach osobowych i płacowych ubezpieczonego ze spornych okresów, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także świadków J. K. (1), J. K. (2), D. B., L. B., S. D., A. J., A. B. i A. R., bowiem jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnione w spornych okresach w tych samych zakładach pracy, w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania razem z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym – w tym zeznaniami wnioskodawcy – tworzą zwartą i logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego H. Ł. jest zasadne i z tego tytułu zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

1)legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale V (W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) pod pozycją 4 wskazano prace zbrojarskie i betoniarskie, zaś pod pozycją 5 wskazano prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości.

Wskazać również należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 04 sierpnia 2010 r. osiągnął 60 rok życia. Wnioskodawca na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, jak również pozostaje w stosunku pracy – co biorąc pod uwagę brzmienie art. 184 ust. 2 ustawy od dnia 01 stycznia 2013 r. pozostaje okolicznością w sprawie bez znaczenia.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy za prace w warunkach szczególnych uznać można było w/w dwa sporne okresy zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 01 września 1966 r. do dnia 11 stycznia 1971 r. w (...) Przedsiębiorstwie

Budowlanym na stanowisku zbrojarza oraz od dnia 19 września 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1988 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. na stanowisku zbrojarza betoniarsza oraz instruktora praktycznej nauki zawodu.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach powyższych prac w spornych okresach znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym (świadczenia pracy, akta osobowe). Niewątpliwie faktyczny rodzaj pracy ubezpieczonego został potwierdzony zeznaniami świadków J. K. (1), J. K. (2), D. B., L. B., S. D., A. J., A. B. i A. R. – współpracowników ubezpieczonego z poszczególnych spornych okresów zatrudnienia – którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w każdym ze spornych okresów wykonywał w warunkach szczególnych właśnie w/w co do zasady prace zbrojarskie i betoniarskie, zaś przez krótki okres czasu w drugim zakładzie pracy także prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Należy wskazać, iż świadkowie ci stanowili wiarygodne osobowe źródło dowodowe dla Sądu, ponieważ pracowali w obydwu zakładach pracy w okresach pokrywających się z zatrudnieniem tam ubezpieczonego: świadek J. K. (1) w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, zaś pozostali świadkowie J. K. (2), D. B., L. B., S. D., A. J., A. B. i A. R. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. (z czego świadkowie A. B. i A. R. współpracowali z ubezpieczonym w ramach 2 z 3 wyjazdów eksportowych na Węgry w latach 1981 i 1983).

Świadkowie ci w sposób zbieżny i dla Sądu wiarygodny opisywali rodzaj i dokładne zadania, jakie wnioskodawca wykonywał w spornych okresach – nadto w ocenie Sądu mieli oni obiektywną możliwość posiadania wiedzy na temat rodzaju i charakteru pracy ubezpieczonego, mając z nim bardzo częstą styczność. W sposób całkowicie analogiczny świadkowie opisywali stanowisko pracy ubezpieczonego oraz wykonywane przez niego prace – której to pracy znali specyfikę, zakresy obowiązków i charakter wykonywanego zatrudnienia.

Z pierwszego okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, w ocenie Sąd , w sposób nie budzący wątpliwości można przyjąć, że ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako zbrojarz-betoniarz w okresie od dnia 25 czerwca 1968 r. do dnia 31 sierpnia 1969 r. Przed tym okresem od dnia 01 września 1966 r. wnioskodawca będąc zatrudniony w celu nauki zawodu, uczęszczała jednocześnie przez dwa dni w tygodniu do Zasadniczej Szkoły (...)G. Zjednoczenia Budownictwa w E. Filia w K.. Szkołę powyższą wnioskodawca ukończył w czerwcu 1968 r. Od dnia 01 września 1969 r. do 10 października 1969 r. z racji uczęszczania do LO pracował w niepełnym wymiarze czasu pracy , bo 4 dni w tygodniu przez 7 godzin . Następnie ponownie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako zbrojarz betoniarsz do czasu powierzenia w styczniu i lutym 1970 roku prac zastępczych . W okresie od dnia 23 marca 1970 r. do dnia 22 kwietnia 1970 r. ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego (bezpośrednio przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej, po której rozwiązał stosunek pracy z pracodawcą) – co uniemożliwia zaliczenie w/w okresu.

Z powyższego okresu zatrudnienia do stażu w warunkach szczególnych zaliczeniu podlega więc 1 rok 2 miesiące i 7 dni przypadające na okres 25.06.1968 -31.08.1969 r. oraz okres od 11 listopada 1969 r. do 31 grudnia 1969r.

Następnie w okresie od dnia 19 września 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1988 r. ubezpieczony w ramach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w

G. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych prace zbrojarskie i betoniarskie lub prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości.

Początkowo przez kilka miesięcy wnioskodawca został zatrudniony w zakładzie jako montażysta elementów żelbetowych na wysokości. Zajmował się wykonywaniem zbrojenia i stawianiem elementów konstrukcji żelbetowych, na wysokości od parteru do 5 piętra. W tym zakresie wskazać należy – pomimo, iż nie są to prace zbrojarsko-betoniarskie – iż niewątpliwie również należą do katalogu prac w warunkach szczególnych (wykaz A dział V pozycja 5).

Co niewątpliwie istotne, identyczne prace w warunkach szczególnych wnioskodawca wykonywał uprzednio w (...) S.A. w G., w którym był zatrudniony w okresie od dnia 01 października 1971 r. do dnia 05 maja 1973 r. na stanowisku montażysty – który to okres w zaskarżonej decyzji był niesporny i który pozwany organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych. Niezasadne zatem w ocenie Sądu było różnicowanie sytuacji prawnej w

zakresie wykonywania tych samych czynności pracownicze (spawanie), które w przypadku jednego zakładu pracy ubezpieczonego stanowiły podstawę przyznania świadczenia, zaś w wypadku kolejnego nie zostały do jego przyznania zaliczone ani uwzględnione.

Następnie wnioskodawcy przydzielono do wykonywania typowe prace zbrojarsko-betoniarskie, a od dnia 01 maja 1976 r. ubezpieczony otrzymał obowiązki instruktora praktycznej nauki zawodu, w praktyce wykonując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac zbrojarza i betoniarza. Wykonywanie prac instruktora nauki zawodu w żaden sposób nie oznaczało zmniejszenie lub obniżenie wymiaru czasu pracy zbrojarsko-betoniarskich w przypadku wnioskodawcy – w czym, błędnie, należało upatrywać sedno zarzutu pozwanego sformułowanego w uzasadnieniu spornej decyzji. Co więcej, świadkowie B. (księgowa zakładu pracy, zatem osoba niewątpliwie wiarygodna i znająca materię zakresu obowiązków poszczególnych pracowników) oraz D. wprost wskazywali, iż opieka nad uczniami nie wyłączała pracy własnej ubezpieczonego w zawodzie, zaś prace administracyjne związane z pracą instruktora wykonywane były po godzinach pracy.

Brak również podstaw do niezaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresu pracy na budowach eksportowych na W. w okresach: od dnia 17 sierpnia 1981 r. do dnia 31 grudnia 1981 r., od dnia 24 marca 1982 r. do dnia 30 czerwca 1982 r., od dnia 03 stycznia 1983 r. do dnia 31 marca 1983 r.

W okresach tych wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace zbrojarsko-betoniarskie, pracując w grupie łącznie ok. 10 pracowników. Okoliczności te znalazły potwierdzenie odnośnie pierwszej z budów w treści umowy o pracę, zeznań świadka A. R., zeznań ubezpieczonego. Charakter pracy na drugiej budowie wynika jedynie z zeznań ubezpieczonego, jednakże w ocenie Sądu, nie istnieją żadne racjonalne przesłanki dla których należałoby uznać je za niewiarygodne. Podkreślić należy, że ubezpieczony w okresie tym dysponował już kwalifikacjami mistrza w zawodzie zbrojarz-betoniarz, a zatem trudno uwierzyć, że podjął się pracy malarza. Charakter pracy w czasie ostatniego z wyjazdów na budowę określił świadek A. B., przełożony ubezpieczonego, który nie miał żadnych wątpliwości, że wykonywał on zleconą przez świadka pracę zbrojarze-betoniarza, a nie pracę pomocy murarza, co wynikało z umowy o pracę na budowie eksportowej.

Wskazać należy jednakże, iż nawet po wyłączeniu okresu pracy za granicą ubezpieczony i tak legitymuje się wystarczającym okresem pracy w warunkach szczególnych przekraczającym wymagane 15 lat stażu pracy.

W tych okolicznościach ubezpieczony H. Ł. spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a także spełnił przesłankę udokumentowania stażu co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W konkluzji Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, w punkcie 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 20 września 2013 r. i przyznał ubezpieczonemu H. Ł. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 01 sierpnia 2013 r. (tj. początku miesiąca złożenia wniosku o świadczenie emerytalne jako daty spełnienia ostatniej przesłanki). Sąd Okręgowy wziął pod uwagę fakt, iż wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 05 sierpnia 2013 r., oraz dyspozycję art. 129 ust. 1 cyt. ustawy, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Zgodnie z brzmieniem art. 118 ust. 1a ustawy, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. OTK-A 2007/8/97 powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania

decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nie ustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne zostały ostatecznie wyjaśnione w drodze uzupełnienia materiału dowodowego o zeznania świadków i ubezpieczonego wyjaśniające zakres obowiązków i charakter pracy ubezpieczonego, co uzasadnia zastosowanie dyspozycji art. 118 ust. 1a ustawy poprzez wnioskowanie a contrario.

Z tych przyczyn Sąd orzekł jak w pkt 2 wyroku .

SSO Elżbieta Zabrocka